

Vårdhygieniska rekommendationer gällande besök i särskilda boendeformer för äldre

Utfärdare: Maria Marklund, hygienläkare
Gunilla Persson bitr. smittskyddsläkare

Fastställande: 2021-03-05 version 1.10

Förändring sedan föregående version (20201001): anpassning av råd utifrån nya rekommendationer från Folkhälsomyndigheten 20200225.

Den första oktober 2020 upphörde det generella besöksförbud vid alla äldreboenden i landet som infördes våren 2020.

Varje särskilt boende för äldre bör ha goda rutiner för att minimera risken för smittspridning av covid-19. Här ingår bland annat att komma överens med besökare om tid för besök, möta upp besökare vid dörren, underlätta för att besök kan ske i den boendes lägenhet eller för ändamålet avsedd lokal. Besökare ska informeras om att stanna hemma vid symtom, ha god handhygien, inte vara för många som besöker en person på boendet samtidigt så att man kan undvika trängsel. När munskydd används av personal på särskilda boenden rekommenderas även besökare att ha munskydd. Viktigt också att informera om att besöksrutiner kan komma att ändras vid lokala utbrott.

Om den boende är fullvaccinerad mot COVID-19 och det har gått 2 veckor efter dos nr 2 undantas anhöriga från att hålla 2 meters avstånd och använda munskydd men de ska fortsätta följa övriga rutiner för att förebygga smittspridningen enligt nedan. I de stycken där avstånd på 2 meter anges inkluderas inte fullvaccinerade vårdtagare.

Besök utomhus är fortfarande det som i första hand eftersträvas. Besökaren ska vara informerad muntligt och skriftligt av chef på boendet om vilka besöksregler som gäller: som att till exempel hålla 2 meters avstånd, ha en god handhygien och aldrig komma till boendet om man har infektionssymtom. När den boende behöver rullstol kan ett avstånd på 2 meter inte hållas. Den anhörige informeras då om att hålla så långt avstånd som möjligt när rullstolen körs. Den anhörige bör också vid varje tillfälle svara på frågor om infektionssymtom och om den träffat någon med covid-19 de senaste 10 dagarna. Det sistnämnda är oavsett vaccinationsstatus för vårdtagaren.

Ibland önskar anhörig att ta med sig vårdtagare hem till det egna hemmet eller annan boendeform. I de fallen får smittrisen vägas mot behoven hos den boende. När nu Västerbotten har restriktioner om att man inte ska ses fysiskt med andra än de man bor med kan man avråda besökare från att ta med sig vårdtagaren från sitt boende. Även vid besök i det egna hemmet eller annan boendeform är det mycket viktigt att anhörig informeras om att de personer som vårdtagaren träffar ska hålla avstånd,

vara friska och ha en god handhygien. Vårdtagaren behöver varken provtas för covid-19 eller isoleras efter ett sådant besök om det i uppföring efter besöket inte framkommer misstanke om exponering för smitta.

Symtom att efterfråga hos anhöriga vid varje besök är till exempel

- Hosta
- Feber
- Huvudvärk
- Muskelvärk
- Bortfall av smak- och luktsinne
- Magbesvär

Frågor har också kommit till Vårdhygien och Smittskydd om hur frisörbesök, fotvård, tandläkarbesök och liknande kan hanteras. Munhälsobedömning av tandhygienist på boendet är en annan fråga som vi fått till oss. Vi rekommenderar att detta organiseras så att risken för smitta minimeras. Det innebär till exempel att tillse att frisör/fotvårdare, tandhygienist eller motsvarande är frisk när tjänsten utförs, dvs saknar symtom på infektion med covid-19 och inte heller har en känd exponering för covid-19.

Det kan man göra genom att alltid fråga efter detta vid varje tillfälle tjänsten ska utföras. Den person som utför fotvården eller klipper vårdtagaren kan också bära munskydd och ska vara väl informerad om följsamhet till basala hygienrutiner. Samma gäller tandvårdspersonal som utför sittarbete på det särskilda boendet. Vårdtagaren ska givetvis också vara symptomfri. Tandvård är att likställa med hälso- och sjukvård och ska genomföras om behov föreligger. Såväl tandläkarbesök som besök hos frisör/fotvård ska organiseras så att vårdtagaren undviker vistelse i väntrum eller exponering från andra kunder. Vårdtagaren ska också få hjälp med att hålla fysiskt avstånd till andra människor på väg till och från besöket samt få hjälp med handhygien.

Källa

[Förebygg smittspridning av covid-19 vid besök på särskilda boenden för äldre \(folkhalso myndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se)

[Socialstyrelsens kungörelse om upphävande av allmänna råden \(HSLF-FS 2020:41\) om tillämpningen av förordningen \(2020:163\) om tillfälligt förbud mot besök i särskilda boendeformer för äldre för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19;](#)

[Socialstyrelsens föreskrifter om besök i särskilda boendeformer för äldre under covid-19-pandemin;](#)